

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2004 ΕΩΣ 2022,
Ν.183(Ι)/2004, Ν.103(Ι)/2006, Ν.199(Ι)/2007, Ν.219(Ι)/2012, Ν.148(Ι)/2018, Ν.103(Ι)/2020, Ν.128(Ι)/2021, Ν.190(Ι)/2022

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ – ΔΕΦΑ

Η Ανώτερη Διοίκηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχουν τα άρθρα 6, 7, 7Α(1) α, 7Α (2) α και β, 7Α (3), των περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμων του 2004 έως 2022, εκδίδει το παρόν προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης αναφορικά με τον Λειτουργικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) και καλεί τους Κατόχους Αδειών, τους Αιτητές Αδειών και άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, να υποβάλουν σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος προσχέδιου της Ρυθμιστικής Απόφασης.

Η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση θα αναφέρεται ως «Λειτουργικός Διαχωρισμός των Δραστηριοτήτων της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου - ΔΕΦΑ».

Η Ανώτερη Διοίκηση της ΡΑΕΚ λαμβάνοντας υπόψη:

- Την Οδηγία (ΕΕ) 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (ΦΑ) και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ·
- Την Οδηγία (ΕΕ) 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου·
- Τις πρόνοιες των ακόλουθων άρθρων του περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμων του 2004 έως 2022 (εφεξής ο «Νόμος»), και ιδίως:
 - Το άρθρο 6 (1) (δ) και (λ) σύμφωνα με το οποίο κατά την ενάσκηση των καθηκόντων της η ΡΑΕΚ οφείλει να εξασφαλίσει ότι οι πελάτες ωφελούνται από την αποδοτική λειτουργία των εθνικών αγορών, προάγεται ο ουσιαστικός ανταγωνισμός, συμβάλλει στη διασφάλιση της ουσιαστικής προστασίας των καταναλωτών και διασφαλίζει ότι οι κάτοχοι αδειών έχουν την ικανότητα να χρηματοδοτούν την επιχείρηση για την οποία εξασφαλίζεται άδεια·
 - Το άρθρο 7 (1) (η), (ιβ),(λδ),(ιθ) σύμφωνα με το οποίο στην αρμοδιότητα της ΡΑΕΚ υπάγεται η ρύθμιση των διατιμήσεων, χρεώσεων και άλλων όρων και προϋποθέσεων που επιβάλλονται από τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου για οποιαδήποτε προσφερόμενη υπηρεσία, η λήψη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέτρων για τον έλεγχο και τη διαφάνεια, ώστε να αποφεύγεται τυχόν κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδιαίτερα σε βάρος των καταναλωτών, η έκδοση δεσμευτικών αποφάσεων για τις επιχειρήσεις φυσικού αερίου, η εξασφάλιση της μη ύπαρξης διασταυρούμενων επιδοτήσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, αποθήκευσης, ΥΦΑ και προμήθειας·
 - Το άρθρο 44 (2) (α) και (στ) του Νόμου σύμφωνα με το οποίο το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει την παρέκκλιση από τα άρθρα 8 έως 14, 16(1) - μόνο ως προς το διορισμό διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, 16(2), (3) και (4), 18, 21, 22(5) και (6), 24, 29, 30, 33 ή/και 35 του Νόμου δεδομένου ότι η κυπριακή αγορά αποτελεί αναδυόμενη αγορά·
 - Το άρθρο 18 (2) (α) και (β), σύμφωνα με το οποίο προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς η οποία αναφέρεται στο εδάφιο (1), πρέπει κατ' ελάχιστον (α) τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος μεταφοράς να μην συμμετέχουν σε εταιρικές δομές της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου, οι οποίες είναι υπεύθυνες, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή λειτουργία της παραγωγής, διανομής, ΥΦΑ, αποθήκευσης και της προμήθειας φυσικού αερίου· (β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του συστήματος μεταφοράς λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο που διασφαλίζει ότι είναι σε θέση να ενεργούν ανεξάρτητα, σε συνδυασμό με την υπ' αριθ. 87.649/2019 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε παρέκκλιση από τις ανωτέρω πρόνοιες, μόνο ως προς την υποχρέωση ανεξαρτησίας νομικής μορφής, για όσο διάστημα η Κυπριακή Δημοκρατία βρίσκεται σε καθεστώς αναδυόμενης αγοράς. Ωστόσο, δυνάμει της υπ' αριθ. 91.503/2021 Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αποφασίστηκε μερική παρέκκλιση έως το 2025, από την εφαρμογή του άρθρου 18, με εξαίρεση τη δραστηριότητα της προμήθειας, ήτοι έως το 2025 ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς, θα είναι ανεξάρτητος μόνο από άποψη οργάνωσης, και όχι από άποψη λήψης αποφάσεων από τη δραστηριότητα της προμήθειας φυσικού αερίου, ενώ δεν χρειάζεται να είναι ανεξάρτητος από τις δραστηριότητες της Μεταφοράς, Αποθήκευσης και Διαχείρισης Συστήματος ΥΦΑ από άποψη οργάνωσης και λήψης αποφάσεων·
 - Το άρθρο 24 (1) του Νόμου, σύμφωνα με το οποίο σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος διανομής αποτελεί μέρος κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, πρέπει να είναι ανεξάρτητος, τουλάχιστον από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων, από άλλες δραστηριότητες που δεν συνδέονται με τη

διανομή, χωρίς να απαιτείται διαχωρισμός του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των περιουσιακών στοιχείων του συστήματος διανομής από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, σε συνδυασμό με την υπ' αριθ. 87.649/2019 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της Κυπριακής Δημοκρατίας, δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε, για όσο διάστημα η Κυπριακή Δημοκρατία βρίσκεται σε καθεστώς αναδυόμενης αγοράς, παρέκκλιση από την ανωτέρω πρόνοια, μόνο ως προς την υποχρέωση ανεξαρτησίας νομικής μορφής, ήτοι η παρέκκλιση δεν εφαρμόζεται στην υποχρέωση ανεξαρτησίας ως προς την οργάνωση και λήψη αποφάσεων. Ωστόσο, δυνάμει της υπ' αριθ. 91.503/2021 Απόφασής του Υπουργικού Συμβουλίου αποφασίστηκε μερική παρέκκλιση, έως το 2025, από την εφαρμογή του άρθρου 24, με εξαίρεση τη δραστηριότητα της προμήθειας, ήτοι έως το 2025, ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής θα είναι ανεξάρτητος από άποψη οργάνωσης, και όχι από άποψη λήψης αποφάσεων από τη δραστηριότητα της προμήθειας φυσικού αερίου, ενώ δεν χρειάζεται να είναι ανεξάρτητος από τις δραστηριότητες της Μεταφοράς, Αποθήκευσης και Διαχείρισης Συστήματος ΥΦΑ από άποψη οργάνωσης και λήψης αποφάσεων.

- Το άρθρο 24 (2) του Νόμου, σύμφωνα με το οποίο για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του διαχειριστή συστήματος διανομής, (α) Τα πρόσωπα, που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση συστήματος διανομής, δεν δύνανται να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης φυσικού αερίου, που είναι υπεύθυνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή εκτέλεση των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς και προμήθειας φυσικού αερίου, (β) λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι, τα συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση συστήματος διανομής, λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να δρουν ανεξάρτητα, σε συνδυασμό με τις υπ' αριθ. 87.649/2019 και 91.503/2021 Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου δυνάμει των οποίων αποφασίστηκε παρέκκλιση από τις ανωτέρω πρόνοιες, για όσο διάστημα η Κυπριακή Δημοκρατία βρίσκεται σε καθεστώς αναδυόμενης αγοράς και έως το 2025, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα ανωτέρω.
- Το άρθρο 28 (1) του Νόμου, σύμφωνα με το οποίο η ΠΑΕΚ, συμπεριλαμβανομένης και της αρμοδιότητας της ως αρχής για την επίλυση διαφορών σύμφωνα με τα άρθρα 36, 37 και 40(1) και (11) του Νόμου, έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων φυσικού αερίου που τηρούνται σύμφωνα με το άρθρο 29 του Νόμου, τους οποίους χρειάζεται να ελέγχει κατά την εκτέλεση των δυνάμει του εδαφίου (1) καθηκόντων της.
- Το άρθρο 29 (4) (α) του Νόμου, σύμφωνα με το οποίο οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου τηρούν στα εσωτερικά τους λογιστικά, χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, ΥΦΑ και αποθήκευσης, όπως θα απαιτείτο εάν οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, με σκοπό την αποφυγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων και στρεβλώσεων του ανταγωνισμού,
- Την υπ' αριθμ. 04/2020 Ρυθμιστική Απόφαση για τον Λογιστικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου.
- Την υπ' αριθμ. 05/2020 Ρυθμιστική Απόφαση που αφορά στις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών των Επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου.
- Την υπ' αριθμ. 87.649/2019 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τον Διορισμό Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και Διαχειριστή Εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και Άσκηση Δικαιώματος Υπουργικού Συμβουλίου για Εφαρμογή Παρεκκλίσεων, δυνάμει της οποίας το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την παρέκκλιση από την εφαρμογή των άρθρων 18(2)(α) και (β), 24(1) του Νόμου, αποκλειστικά ως προς την υποχρέωση ανεξαρτησίας νομικής μορφής (η παρέκκλιση δεν εφαρμόζεται στην υποχρέωση ανεξαρτησίας ως προς την οργάνωση και λήψη αποφάσεων), 24(2)(α) και (β), 30, 33 και 35 του Νόμου, για το διάστημα ισχύος της αναδυόμενης αγοράς ή μέχρι τη λήψη Απόφασης τερματισμού των παρεκκλίσεων από το Συμβούλιο.
- Την υπ' αριθμ. 91.503/2021 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τον Διορισμό Διαχειριστή Συστήματος Αποθήκευσης και Άσκηση Δικαιώματος Υπουργικού Συμβουλίου για Εφαρμογή Παρεκκλίσεων σχετικά με το λειτουργικό διαχωρισμό του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής.
- Ότι η ΔΕΦΑ, έχει οριστεί Διαχειριστής Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ), για χρονικό διάστημα 30 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής άδειας από την ΠΑΕΚ.
- Ότι η ΔΕΦΑ έχει οριστεί Διαχειριστής Συστήματος Αποθήκευσης (ΔΣΑΦ), για χρονικό διάστημα 30 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής άδειας από την ΠΑΕΚ.
- Ότι η ΔΕΦΑ έχει οριστεί Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και Διαχειριστής Εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ), για χρονική περίοδο 30 ετών από την ημερομηνία έκδοσης των υπ' αριθ. ΦΑ 1 – ΙΣΜ/ΔΣΜ και ΦΑ 2 – ΔΕΥΦΑ αντίστοιχων αδειών από τη ΠΑΕΚ, ήτοι έως τις 25.02.2051 και τις 17.09.2051 αντίστοιχα.
- Ότι η ΔΕΦΑ έχει λάβει την υπ' αριθ. ΦΑ 3 – Π Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες με ημερομηνία λήξης την 24^η Αυγούστου 2043, άλλως έως τη νόμιμη λήξη του καθεστώτος της αναδυόμενης αγοράς στην Κυπριακή Δημοκρατία.
- Το άρθρο 4 του περί Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου Νόμου του 2022 (Ν.140 (Ι)/2022), σύμφωνα με το οποίο σκοπός της ΔΕΦΑ είναι η προμήθεια φυσικού αερίου στη Κυπριακή Δημοκρατία, η διανομή και μεταφορά του εντός της Δημοκρατίας, καθώς και η ανάπτυξη, λειτουργία και διαχείριση όλων των αναγκαίων υποδομών για την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της.

και εκτιμώντας ότι:

- οι χρεώσεις, οι όροι και προϋποθέσεις για την παροχή υπηρεσιών εκ μέρους αφενός του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, Διαχειριστή Εγκατάστασης ΥΦΑ και Διαχειριστή Εγκατάστασης Αποθήκευσης καταρτίζονται με αμερόληπτο τρόπο, ο οποίος αντικατοπτρίζει το πραγματικό κόστος και εγκρίνεται από την ΡΑΕΚ.
- Το γεγονός ότι, η ΔΕΦΑ αποτελεί ολοκληρωμένη επιχείρηση ΦΑ όπως ορίζεται στο Άρθρο 2 του Νόμου, αφού δραστηριοποιείται ή/και θα δραστηριοποιηθεί στην Μεταφορά ΦΑ, Διανομή ΦΑ, Διαχείριση Εγκατάστασης ΥΦΑ, Διαχείριση Εγκατάστασης Αποθήκευσης και Προμήθειας ΦΑ στην Κυπριακή Δημοκρατία.
- Το γεγονός ότι η ΔΕΦΑ είναι ιδιοκτήτης, κατασκευάζει, εκμεταλλεύεται και διαχειρίζεται το Σύστημα Διανομής ΦΑ (ΣΔ) και το Σύστημα Μεταφοράς ΦΑ (ΣΜ), διαχειρίζεται την Εγκατάσταση Αποθήκευσης (ΕΑ) και την Εγκατάσταση ΥΦΑ (ΥΦΑ) και παράλληλα κατέχει άδεια Προμήθειας ΦΑ (ΠΡΟΜ) σε μη επιλεγόντες πελάτες, σύμφωνα με τα ανωτέρω.
- Το γεγονός ότι με την υπ' αριθμ. 04/2020 Ρυθμιστική Απόφαση καθορίστηκαν Οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τον Λογιστικό Διαχωρισμό και την τήρηση Χωριστών Λογαριασμών (ΧΛ) των Δραστηριοτήτων Μεταφοράς, Διανομής, Εγκατάστασης ΥΦΑ, Εγκατάστασης Αποθήκευσης, Προμήθειας,
- Το γεγονός ότι, ο Λειτουργικός Διαχωρισμός σε μία κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ΦΑ είναι απαραίτητη αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική εφαρμογή του Λογιστικού Διαχωρισμού των κατά τις άδειες δραστηριοτήτων, που απαιτείται στο Νόμο και επομένως απαραίτητη, αναγκαία προϋπόθεση στη δημιουργία, διατήρηση και εφαρμογή χωριστών λογαριασμών (Separated Regulatory Accounts, SRAs).
- Το γεγονός ότι, οι χωριστοί λογαριασμοί κατά δραστηριότητα σε μία ολοκληρωμένη επιχείρηση ΦΑ και συνεπώς και στην ΔΕΦΑ αποτελούν τη βάση υπολογισμού των χρεώσεων ΦΑ με τις οποίες χρεώνονται τόσο οι πελάτες της ΔΕΦΑ όσο και οι χρήστες του ΣΜ, του ΣΔ, της ΕΑ και της ΥΦΑ στην Κύπρο.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

1. Την έκδοση των ακόλουθων οδηγιών και κατευθυντήρων γραμμών αναφορικά με τον Λειτουργικό Διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΔΕΦΑ , όπως αυτή επισυνάπτεται στο Προσάρτημα.
2. Η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση τίθεται σε εφαρμογή από την ημέρα δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Προσάρτημα

**Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου
(ΡΑΕΚ)**

«Οδηγίες και Κατευθυντήριες Γραμμές Λειτουργικού Διαχωρισμού ΔΕΦΑ»

xxxxxx 2025

1. Λειτουργικός Διαχωρισμός

1. Για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των προνοιών των περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμων του 2004 έως 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ καλείται να προχωρήσει στον λειτουργικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, σύμφωνα με τις «Κατευθυντήριες Γραμμές Λειτουργικού Διαχωρισμού» που παρουσιάζονται στη συνέχεια.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ υποχρεούται να προχωρήσει στην σύσταση των ακόλουθων λειτουργικά διαχωρισμένων Επιχειρηματικών Μονάδων (ΕΜ):
 - α. ΕΜ Μεταφοράς (ρυθμιζόμενη δραστηριότητα ιδιοκτησίας και διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου)
 - β. ΕΜ Διανομής (ρυθμιζόμενη δραστηριότητα ιδιοκτησίας και διαχείρισης του συστήματος διανομής φυσικού αερίου)
 - γ. ΕΜ Εγκατάστασης ΥΦΑ (ρυθμιζόμενη δραστηριότητα διαχείρισης εγκατάστασης ΥΦΑ)
 - δ. ΕΜ Εγκατάστασης Αποθήκευσης (ρυθμιζόμενη δραστηριότητα αποθήκευσης)
 - ε. ΕΜ Προμήθειας (ρυθμιζόμενη δραστηριότητα προμήθειας φυσικού αερίου)
3. Κάθε ΕΜ εξασκεί τα καθήκοντα και τις λειτουργίες της, σύμφωνα με όσα απορρέουν από τον Νόμο και από την άδεια της αντίστοιχης ρυθμιζόμενης δραστηριότητας που χορηγείται από την ΡΑΕΚ σύμφωνα με τον Νόμο.
4. Σε περίπτωση που η ΔΕΦΑ απαιτείται να ασκήσει δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της άδειας για την αντίστοιχη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα (μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες), οφείλει να υποβάλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση αναθεωρημένο Πρόγραμμα Συμμόρφωσης για τον λειτουργικό διαχωρισμό, καθώς και διακριτό Πρόγραμμα Συμμόρφωσης που αφορά αυτές τις μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες.
5. Κάθε ΕΜ θα πρέπει να είναι λογιστικά διαχωρισμένη σύμφωνα με τις Ρυθμιστικές Αποφάσεις 04/2020 και 05/2020 και τα Άρθρα 29 και 29Α του Νόμου, όπως εκάστοτε τυχόν τροποποιούνται.
6. Η ΔΕΦΑ οφείλει να αναδιοργανώσει την οργανωτική της δομή και την λειτουργία της, ώστε να επιτευχθεί ο λειτουργικός διαχωρισμός των ΕΜ.
7. Η άσκηση μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων από τη ΔΕΦΑ θα πραγματοποιείται αποκλειστικά από μία ή περισσότερες ξεχωριστές νομικές οντότητες.

2. Πρόγραμμα Συμμόρφωσης

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ καλείται να επανεξετάσει την οργανωτική δομή της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και να τη διαμορφώσει με τρόπο που το ίδιο θα κρίνει καλύτερο, ώστε να διευκολύνεται αφενός η λειτουργία του οργανισμού και αφετέρου να διασφαλίζεται ο λειτουργικός διαχωρισμός των πέντε (5) ΕΜ μεταξύ τους αλλά και σε σχέση με άλλες δραστηριότητες της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ οφείλει να υποβάλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης, Πρόγραμμα Συμμόρφωσης, στο οποίο καθορίζονται ο τρόπος, ο χρονισμός και τα μέτρα με τα οποία η ΔΕΦΑ θα εφαρμόσει και θα συμμορφώνεται με τις Κατευθυντήριες Γραμμές.
3. Το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης θα περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
 - α. Περιγραφή και σκοπός του προγράμματος συμμόρφωσης,
 - β. Νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο,
 - γ. Βασικές αρχές συμμόρφωσης με τον λειτουργικό διαχωρισμό,
 - δ. Οργανωτική δομή της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και της κάθε ΕΜ,
 - ε. Περιγραφή της κάθε ΕΜ, των λειτουργιών και δραστηριοτήτων της, και των αλληλεπιδράσεων με άλλες ΕΜ όπου αυτές υφίστανται,
 - στ. Ρόλοι και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, του Γενικού Διευθυντή και της διεύθυνσης της κάθε ΕΜ,
 - ζ. Μέτρα που εξασφαλίζουν:
 - την ανεξάρτητη οργανωτική δομή, λειτουργία και λήψη αποφάσεων για κάθε ΕΜ, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές,
 - την απαγόρευση αλληλοκαλύψεων (dual mandates – cross management),

- ότι οι κοινές υπηρεσίες, οι οποίες ορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 20(1) του Νόμου, δεν επηρεάζουν τον λειτουργικό διαχωρισμό,
 - την αποτελεσματική διαχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών,
 - την αποφυγή μεροληπτικής συμπεριφοράς, όπως απαιτείται από την Νομοθεσία.
- η. Διαδικασία σύνταξης και έγκρισης του προϋπολογισμού κάθε ΕΜ, και μεθοδολογία κατανομής του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της ΔΕΦΑ στις ΕΜ.
- θ. Τα κριτήρια διαβάθμισης των πληροφοριών ως εμπορικά ευαίσθητων ή μη.
- ι. Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του προγράμματος συμμόρφωσης, με ενδιάμεσους στόχους (milestones).
- ια. Υποχρεώσεις και διαδικασία παρακολούθησης της συμμόρφωσης.
- ιβ. Καθορισμός της επιλεξιμότητας, της θέσης στην οργανωτική δομή, του ρόλου και των διαδικασιών του Λειτουργού Συμμόρφωσης (Compliance Officer).
4. Η κάθε ΕΜ οφείλει να εφαρμόζει και να συμμορφώνεται με το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης και να εξασφαλίζει, εφόσον είναι εύλογα εφικτό, ότι η διεύθυνση και οι εργαζόμενοι της ΕΜ τηρούν τις απαιτήσεις του προγράμματος συμμόρφωσης.
5. Η ΔΕΦΑ οφείλει να υλοποιήσει το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης έως τις <...>.

3. Κατευθυντήριες Γραμμές Λειτουργικού Διαχωρισμού

1. Η δομή, η στελέχωση και οι αρμοδιότητες κάθε ΕΜ θα της επιτρέπουν να εξασκεί τα καθήκοντα και τις δραστηριότητές της ανεξάρτητα από τις υπόλοιπες ΕΜ, εξασφαλίζοντας την προστασία εμπιστευτικών και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, την αποφυγή αλληλοκαλύψεων με άλλες ΕΜ, και την αποφυγή μεροληπτικής συμπεριφοράς και διεισδοτήσεων μεταξύ των ΕΜ.
2. Η δημιουργία λειτουργικά ανεξάρτητων ΕΜ, θα διασφαλίζει τον λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΔΕΦΑ, την ετοιμασία χωριστών λογαριασμών και τον ρυθμιστικό έλεγχο από τη ΠΑΕΚ.
3. Η ΔΕΦΑ οφείλει να διαθέτει/παρέχει τους απαραίτητους ανθρώπινους, οικονομικούς, φυσικούς και τεχνικούς πόρους για την αποδοτική και αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης. Οι πόροι που διατίθενται σε κάθε ΕΜ θα πρέπει να είναι επαρκείς ώστε να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία στην λήψη αποφάσεων και την καθημερινή λειτουργία της ΕΜ. Οι οικονομικοί πόροι που διατίθενται σε κάθε ΕΜ προσδιορίζονται σύμφωνα με ετήσιο προϋπολογισμό που συντάσσεται από την αντίστοιχη ΕΜ. Ο Γενικός Διευθυντής της ΔΕΦΑ ενοποιεί τους ετήσιους προϋπολογισμούς των ΕΜ για την κατάρτιση του ετήσιου προϋπολογισμού της ΔΕΦΑ, τον οποίο υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ προς έγκριση. Οι προϋπολογισμοί των ΕΜ λαμβάνονται υπόψη και παρουσιάζονται διακριτά στον ετήσιο προϋπολογισμό της ΔΕΦΑ.
4. Κάθε ΕΜ έχει την ευθύνη να υποβάλλει στις δημόσιες αρχές και σε τρίτους φορείς αναφορές, αιτήματα και έγγραφα που προβλέπονται για την αντίστοιχη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα στη νομοθεσία και στους όρους της άδειας που χορηγείται από την ΠΑΕΚ σύμφωνα με τον Νόμο.
5. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ θα αποφασίσει για την πλήρωση των διευθυντικών θέσεων κάθε ΕΜ λαμβάνοντας υπόψη τους όρους της άδειας της αντίστοιχης ρυθμιζόμενης δραστηριότητας που χορηγείται από την ΠΑΕΚ σύμφωνα με τον Νόμο.
6. Η λήψη αποφάσεων από τη διεύθυνση της ΕΜ θα είναι ανεξάρτητη από τη διοίκηση της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης τουλάχιστον σε σχέση με:
 - α. Την καθημερινή λειτουργία της ΕΜ. Για τις ΕΜ Μεταφοράς, Διανομής και Εγκαταστάσεων ΥΦΑ και Αποθήκευσης, αυτό περιλαμβάνει την λειτουργία και συντήρηση των σχετικών υποδομών.
 - β. Την σύνταξη του προγράμματος ανάπτυξης της ΕΜ, σύμφωνα με τον Νόμο και την άδεια της αντίστοιχης ρυθμιζόμενης δραστηριότητας που έχει χορηγηθεί από την ΠΑΕΚ.
 - γ. Τις αποφάσεις για την οικονομική διαχείριση της ΕΜ, σύμφωνα με τον ετήσιο προϋπολογισμό της ΕΜ.
 - δ. Την διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού της ΕΜ και τις ανάγκες στελέχωσης αυτής.
 - ε. Την υπογραφή Συμφωνιών Παροχής Υπηρεσιών (Service Level Agreement – SLA) με άλλες ΕΜ.
7. Η κάθε ΕΜ υποβάλει στον Γενικό Διευθυντή της ΔΕΦΑ το πρόγραμμα ανάπτυξής της, το οποίο περιλαμβάνει τεκμηρίωση των έργων και επενδύσεων που απαρτίζουν το πρόγραμμα ανάπτυξης. Ο Γενικός Διευθυντής υποβάλει τα προγράμματα ανάπτυξης των ΕΜ για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ.

8. Τα συστήματα πληροφορικής της ΔΕΦΑ, όπως για παράδειγμα το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών (Management Information System – MIS) και σύστημα επιχειρησιακού σχεδιασμού (Enterprise Resource Planning – ERP), θα πρέπει να παρέχουν διακριτές και ανεξάρτητες λειτουργικότητες για κάθε ΕΜ. Η δομή και λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής και οι διαδικασίες πρόσβασης στο σύνολο των δεδομένων (IT Access Control) θα πρέπει να εξασφαλίζουν την προστασία εμπιστευτικών και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών της κάθε ΕΜ.
9. Κάθε ΕΜ θα πρέπει να διαθέτει στελέχη που παρέχουν νομικές υπηρεσίες, λογιστικές υπηρεσίες και διαχείριση προμηθειών. Τα στελέχη αυτά δεν δύναται να παρέχουν υπηρεσίες σε άλλες ΕΜ.
10. Τα συστήματα και οι διαδικασίες κάθε ΕΜ θα πρέπει να εξασφαλίζουν την διατήρηση της εμπιστευτικότητας εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.
11. Κάθε ΕΜ οφείλει να διαθέτει διακριτό εμπορικό σήμα και ταυτότητα, ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση με τις άλλες ΕΜ και την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση. Επίσης, κάθε ΕΜ θα διαφημίζεται ξεχωριστά και θα έχει ξεχωριστή επικοινωνία με το κοινό, συμπεριλαμβανομένων διαφορετικών στοιχείων επικοινωνίας.
12. Το προσωπικό της κάθε ΕΜ δεν δύναται να προσφέρει υπηρεσίες σε άλλες ΕΜ, με εξαίρεση την περίπτωση που έχει υπογραφεί σχετική Συμφωνία Παροχής Υπηρεσιών (Service Level Agreement – SLA).
13. Δεν επιτρέπεται η μετάθεση ατόμου από μια ΕΜ σε άλλη. Δεν επιτρέπεται επίσης η παραχώρηση ανθρωπίνων πόρων από την μια ΕΜ στην άλλη.
14. Η ΔΕΦΑ οφείλει να συντάξει τα κάτωθι, λαμβάνοντας υπόψη το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης:
 - Αναλυτικές καταγεγραμμένες διαδικασίες για κάθε ΕΜ, που καθορίζουν τις δραστηριότητες εντός της ΕΜ. Οι διαδικασίες καλύπτουν τη λήψη αποφάσεων, καθημερινή λειτουργία της ΕΜ και αλληλεπιδράσεις με εξωτερικούς φορείς.
 - Εσωτερικές διαδικασίες παρακολούθησης συμμόρφωσης με το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης.
 - Πρωτόκολλα επικοινωνίας μεταξύ των διαφορετικών ΕΜ. Κάθε πρωτόκολλο επικοινωνίας καθορίζει τουλάχιστον την αλληλεπίδραση των ΕΜ για την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους και τις σχετικές χρεώσεις από την μια ΕΜ στην άλλη. Οι πρόνοιες των πρωτόκollων επικοινωνίας θα συμμορφώνονται με τους όρους των σχετικών αδειών που χορηγούνται από την ΠΑΕΚ σύμφωνα με τον Νόμο και τους κώδικες διαχείρισης συστημάτων μεταφοράς και διανομής και εγκαταστάσεων ΥΦΑ και αποθήκευσης που έχουν εγκριθεί από τη ΠΑΕΚ.
 - Κανόνες διαχείρισης εμπιστευτικών δεδομένων, για κάθε ΕΜ.
 - Κώδικα δεοντολογίας, που καθορίζει τις υποχρεώσεις του προσωπικού σχετικά με την επαγγελματική συμπεριφορά τους. Ο κώδικας δεοντολογίας θα πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τους κανόνες συμπεριφοράς, τις υποχρεώσεις για την τήρηση του προγράμματος συμμόρφωσης, τους τρόπους επικοινωνίας, την διαχείριση πληροφοριών, τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων, και τη διαχείριση παραβιάσεων και διορθωτικών ενεργειών. Ο κώδικας δεοντολογίας εφαρμόζεται από τη διεύθυνση της κάθε ΕΜ και κάθε εργαζόμενο της ΕΜ.
15. Τα πρωτόκολλα επικοινωνίας μεταξύ των ΕΜ, οι κανόνες διαχείρισης εμπιστευτικών δεδομένων, οι εσωτερικές διαδικασίες παρακολούθησης συμμόρφωσης και οι κώδικες δεοντολογίας, και οποιαδήποτε αναθεώρησή τους, θα κοινοποιούνται αμελητί στην ΠΑΕΚ, προς ενημέρωσή της. Ιδιαίτερα τα πρωτόκολλα επικοινωνίας που απαιτούνται για την εφαρμογή κωδίκων διαχείρισης που προβλέπονται στις άδειες των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων που χορηγούνται από την ΠΑΕΚ σύμφωνα με τον Νόμο, υποβάλλονται στην ΠΑΕΚ για έγκριση.
16. Η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση και η κάθε επιμέρους ΕΜ οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να συμμορφώνονται με τα παραπάνω κείμενα.
17. Η ΔΕΦΑ οφείλει να ενημερώνει και να εκπαιδεύει το προσωπικό της σχετικά με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης.

4. Κοινές Υπηρεσίες – Συμφωνίες Παροχής Υπηρεσιών (Service Level Agreements, SLAs)

1. Η χρήση κοινών υπηρεσιών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης από τις ΕΜ επιτρέπεται μόνο για τις υπηρεσίες εκείνες που δεν θέτουν σε κίνδυνο τον λειτουργικό διαχωρισμό και την τήρηση των κανόνων για τον διαχωρισμό των πληροφοριών, όπως οι αμιγώς διοικητικές υπηρεσίες. Κατά την παροχή κοινών

υπηρεσιών θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα που διασφαλίζουν την προστασία εμπιστευτικών και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών της κάθε ΕΜ.

2. Οι κοινές υπηρεσίες παρέχονται λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 20(1) του Νόμου, και μόνο στην περίπτωση που η παροχή τους είναι οικονομικά αποτελεσματικότερη από την συμπερίληψη αυτών των υπηρεσιών στην οργανωτική δομή κάθε ΕΜ.
3. Η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση παρέχει τις κοινές υπηρεσίες στη βάση Συμφωνιών Παροχής Υπηρεσιών που υπογράφονται με τις ΕΜ που λαμβάνει τις υπηρεσίες αυτές. Οι συμφωνίες αυτές θα προσδιορίζουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες και πόρους, τις χρεώσεις για την ΕΜ που λαμβάνει την υπηρεσία και τις υποχρεώσεις προστασίας εμπιστευτικών και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών της ΕΜ.
4. Η παροχή υπηρεσιών από την μια ΕΜ στην άλλη πραγματοποιείται μέσω Συμφωνιών Παροχής Υπηρεσιών. Κατά την παροχή αυτών των υπηρεσιών, θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα που διασφαλίζουν την προστασία εμπιστευτικών και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών της κάθε ΕΜ. Οι Συμφωνίες Παροχής Υπηρεσιών θα προσδιορίζουν την παρεχόμενη υπηρεσία, την περίοδο παροχής της υπηρεσίας, τους πόρους που διατίθενται, τις χρεώσεις για την ΕΜ που λαμβάνει την υπηρεσία και τις υποχρεώσεις προστασίας εμπιστευτικών και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών της κάθε ΕΜ.
5. Η υπογραφή Συμφωνιών Παροχής Υπηρεσιών μεταξύ ΕΜ δεν θα είναι επιβλαβής για την ανεξάρτητη λειτουργία των ΕΜ και τον διαχωρισμό των πληροφοριών. Επίσης, οι Συμφωνίες Παροχής Υπηρεσιών δεν θα αποτρέπουν την ΕΜ που προσφέρει τις υπηρεσίες από το να εκτελεί αποτελεσματικά και αποδοτικά τις δραστηριότητές της.
6. Οι υπηρεσίες από την μια ΕΜ στην άλλη παρέχονται μόνο στην περίπτωση που η παροχή τους είναι οικονομικά αποτελεσματικότερη από την αγορά αυτών των υπηρεσιών από την ελεύθερη αγορά.
7. Οι χρεώσεις που προκύπτουν από τις Συμφωνίες Παροχής Υπηρεσιών λαμβάνονται υπόψη στην διατήρηση ξεχωριστών λογαριασμών των ΕΜ. Νοείται ότι θα εφαρμόζονται διαφανείς κανόνες για την κατανομή του χρόνου του προσωπικού, μέσω συστήματος χρονοχρέωσης, για λογική και δίκαιη χρέωση των προσφερόμενων υπηρεσιών μέσω των αντίστοιχων Συμφωνιών Παροχής Υπηρεσιών.
8. Η ΔΕΦΑ οφείλει να εξασφαλίσει ότι η χρήση κοινών υπηρεσιών και η παροχή υπηρεσιών μεταξύ των ΕΜ δεν οδηγεί σε διεπιδοτήσεις ή μεροληπτική συμπεριφορά στην αγορά.

5. Παρακολούθηση Συμμόρφωσης με τον Λειτουργικό Διαχωρισμό

1. Ο Γενικός Διευθυντής της ΔΕΦΑ είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του προγράμματος συμμόρφωσης.
2. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης είναι υπεύθυνος για την διαρκή παρακολούθηση της συμμόρφωσης της ΔΕΦΑ με τον λειτουργικό διαχωρισμό όπως προσδιορίζεται από το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης εγκεκριμένο από τη ΡΑΕΚ. Η ΔΕΦΑ δύναται να ορίσει είτε διαφορετικό Λειτουργό Συμμόρφωσης ανά ΕΜ, που θα αναλάβει την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της συγκεκριμένης ΕΜ, ή ένα Λειτουργό Συμμόρφωσης για την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, που θα αναλάβει την παρακολούθηση συμμόρφωσης όλων των ΕΜ.
3. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης είναι νομικό ή φυσικό πρόσωπο που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ, κατόπιν υποβολής αιτιολογημένης πρότασης από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ.
4. Εάν ένας Λειτουργός Συμμόρφωσης έχει αναλάβει την παρακολούθηση της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, τότε κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων του, δεν θα εκτελεί άλλα καθήκοντα στη ΔΕΦΑ, δεν θα αποτελεί στέλεχος των ΕΜ, και δεν θα λαμβάνει μέρος στη λήψη αποφάσεων για την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση και τις ΕΜ.
5. Για την εκτέλεση των καθηκόντων του Λειτουργού Συμμόρφωσης, η ΔΕΦΑ οφείλει να του παρέχει ακώλυτη πρόσβαση σε όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και αναφορές της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και των ΕΜ.
6. Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης που έχει αναλάβει την παρακολούθηση της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, ή κάθε Λειτουργός Συμμόρφωσης, που έχει αναλάβει την παρακολούθηση της συμμόρφωσης μιας ΕΜ, θα υποβάλει στην ΡΑΕΚ εξαμηνιαία έκθεση συμμόρφωσης, σχετικά με την αποτελεσματικότητα των πρακτικών, διαδικασιών και συστημάτων που εφαρμόζονται από τις ΕΜ και την λειτουργία της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος συμμόρφωσης.

7. Η ΡΑΕΚ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει από την ΔΕΦΑ αλλαγή του Λειτουργού Συμμόρφωσης για λόγους έλλειψης ανεξαρτησίας ή επαγγελματικής επάρκειας.

6. Εφαρμογή

1. Η Ρυθμιστική Απόφαση εφαρμόζεται από την ημερομηνία δημοσίευσης της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ καλείται όπως υποβάλει στη ΡΑΕΚ εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης αναλυτικό Πρόγραμμα Συμμόρφωσης και εφαρμογής των προνοιών της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης.
3. Το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης θα πρέπει να είναι αναλυτικό και να εξελίσσεται με στάδια και συγκεκριμένους ενδιάμεσους στόχους (milestones), με στόχο την ολοκλήρωση της εφαρμογής το συντομότερο δυνατό και εν πάση περιπτώσει όχι αργότερα από <...>.